

Infrabel heeft nieuw wapen in zijn strijd tegen spoorlopers

“Intelligente afsluitingen” op een hotspot langs de spoorlijn Namen-Dinant

JAMBES, 21 oktober – **Geconfronteerd met een nog steeds erg hoog aantal spoorlopers en ook in het licht van herhaalde vernielingen aan de afsluitingen, die ze moeten tegenhouden, heeft infrastructuurbeheerder Infrabel besloten om een nieuwe technologie te gebruiken: de intelligente afsluitingen.**

Onmiddellijke cameraregistratie bij de minste schok

Het principe van de “intelligente afsluitingen” werd ontwikkeld door een Frans beveiligingsbedrijf, gespecialiseerd in omheiningen. Het bedrijf levert dezelfde technologie aan de Franse spoorinfrastructuurbeheerder. Het systeem werkt op basis van twee elementen: enerzijds sensoren die om de 2,5 meter op de afsluiting worden geplaatst en anderzijds een speciale bewakingscamera die op een hoge paal wordt gezet.

Wanneer iemand de omheining probeert te beschadigen, zullen een of meerdere sensoren de schok(ken) registreren. Onmiddellijk treedt de bewakingscamera in werking en richt zich naar de zone waar de schok werd gedetecteerd. Enkele seconden later gaat er een alarm af (dag en nacht) en kunnen de operatoren van het controlecentrum, waar het alarmsignaal binnenkomt, de situatie in real-time bekijken en evalueren. Indien nodig zal een ploeg van Securail (NMBS) of de politie zo snel mogelijk ter plaatse gaan.

Het nieuwe systeem wordt sinds juni 2019 getest in Jambes langs de spoorlijn Namen-Dinant. En de resultaten zijn bijzonder positief. De bewakingscamera registreerde nog maar 5 spoorlopers en ook twee pogingen van mensen om over de sporen te lopen. Maar toen deze twee gedetecteerd werden, keerden ze terug. Ter vergelijking, voor de installatie van het systeem waren er in Jambes tot 120 meldingen per jaar. Tijdens de testfase werd ook de gevoeligheid van de sensoren, die met een versnellingsmeter (meetapparaat) werken, correct afgesteld. Hierdoor werd het aantal valse alarmen sterk teruggeschroefd.

Door deze zeer positieve balans is het pilootproject in Jambes voortaan operationeel. Infrabel bekijkt nu om het project uit te rollen op andere plaatsen waar veel spoorlopers zijn. Hiervoor kreeg de infrastructuurbeheerder van de federale minister van Mobiliteit een enveloppe die speciaal bedoeld is om projecten in de strijd tegen gevaarlijk gedrag op het spoorwegdomein te financieren. De kostprijs van dit nieuwe systeem is relatief hoog: 60.000€ voor de in totaal 600 meter afsluitingen die in Jambes werden geïnstalleerd.

Om de twee weken vernielingen

Sinds 2012 staat Jambes geregistreerd als een hotspot spoorlopen. Een van de plaatsen op het Belgische spoorwegnet waar het meeste spoorlopers zijn. Heel wat mensen steken zomaar de sporen over om van hun woning naar het stadscentrum te gaan. Veel buurtbewoners kiezen voor deze

gevaarlijke, kortere weg in plaats van de sporen te kruisen via de twee overwegen vlak in de buurt. De voorbije 10 jaar stierven hier al drie mensen door illegaal de sporen over te lopen.

Geconfronteerd met deze onaanvaardbare situatie besloot Infrabel om in 2015 op deze plek afsluitingen te plaatsen. Die moesten het spoorlopen ontmoedigen. Resultaat? Een sterke daling van het aantal spoorlopers (gemiddeld 50 meldingen per jaar) maar ook het opduiken van een hardnekkige vorm van vandalisme. Afsluitingen die doorgesneden of volledig afgebroken worden (zie foto in bijlage). Hierdoor moesten de technische ploegen van Infrabel de laatste jaren gemiddeld om de twee weken ter plaatse komen om de schade te herstellen.

Een lopende rekening. De hoge kosten van deze vernielingen en de onmogelijkheid om op een duurzame manier deze hotspot te beveiligen met traditionele afsluitingen, motiveerden Infrabel om een nieuwe technologie te testen! En dus werden in Jambes de eerste “intelligente afsluitingen” geïnstalleerd langs de drukke spoorlijn Namen-Dinant (L154) die tegelijk ook een van de belangrijkste spoorassen is in België voor het goederenvervoer.

Sinds januari 3 dodelijke slachtoffers en dagelijks 6u vertraging

Jaar na jaar bewijzen de statistieken het. Spoorlopen is en blijft een groot probleem. Dit levensgevaarlijke gedrag is een van de belangrijkste oorzaken van ongevallen en vertragingen op het Belgische spoorwagennet. Tijdens de eerste 9 maanden van dit jaar werden liefst 553 officiële meldingen van spoorlopen geregistreerd. Het is maar het tipje van de ijsberg. Daarbij vielen al 3 dodelijke slachtoffers en raakten ook 3 mensen zwaargewond.

Uit onderzoek van Infrabel blijkt dat 55% van het aantal meldingen van spoorlopen zich voordoet op amper 10% van het spoornet! In totaal zijn er in België 53 hotspots (waaronder Jambes). Het zijn dus die specifieke plaatsen waar de infrastructuurbeheerder zijn inspanningen om te beveiligen, moet concentreren.

Spoorlopers wegen zwaar op de regelmaat van het treinverkeer. Wanneer een treinbestuurder een spoorloper ziet, wordt er meteen een alarmsignaal verstuurd. Hierdoor kan het zijn dat in de hele betrokken zone het treinverkeer wordt stilgelegd of vertraagd. Dit fenomeen veroorzaakt gemiddeld zo'n 6u vertraging per dag! De “intelligente afsluitingen” bieden vandaag een interessant perspectief om tegelijk de veiligheid te verhogen en de stiptheid te verbeteren.

Infrabel is de naamloze vennootschap van publiek recht, verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud, vernieuwing en ontwikkeling van het Belgische spoorwagennet. Het bedrijf is ook verantwoordelijk voor de toekenning van de rijpaden aan alle Belgische en buitenlandse operatoren. De specifieke structuur van de aandeelhouders van Infrabel waarborgt een volledige onafhankelijkheid. Infrabel werd op 1 januari 2005 opgericht na de splitsing van de Belgische spoorwegen. De onderneming stelt vandaag zo'n 10.200 personen te werk en realiseert een omzet van ongeveer 1,1 miljard euro (2018).